

Білоус В. В.,
здобувачка вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ СИСТЕМИ ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Стратегічне управління сучасним підприємством неможливе без застосування інструментів, які забезпечують високий рівень аналітичної підтримки управлінських рішень. У наукових джерелах підкреслюється, що інформаційно-аналітичні системи (ІАС) формують критично важливу частину інфраструктури стратегічного розвитку, оскільки дозволяють підприємству оперативно опрацьовувати великі масиви даних, оцінювати зміни у зовнішньому середовищі та визначати потенційні траєкторії розвитку [1]. Такий підхід створює умови для підвищення якості стратегічних рішень і забезпечує підприємству здатність адаптуватися до мінливості ринку.

Завдяки ІАС підприємства отримують можливість інтегрувати різноманітну інформацію у єдиний простір, що забезпечує комплексність стратегічного аналізу. Наукові роботи акцентують увагу на тому, що ІАС дозволяють структурувати дані, формувати індикатори стану та виявляти взаємозв'язки між ключовими аспектами діяльності [2]. Це значно розширює потенціал стратегічного планування, оскільки забезпечує не лише опис поточної ситуації, а й оцінку перспектив розвитку. Ми поділяємо думку, що інтеграція аналітики у процес розроблення стратегії є необхідною умовою формування довгострокових конкурентних переваг.

Важливою властивістю ІАС є здатність забезпечувати багаторівневу підтримку прогнозування. У наукових дослідженнях наголошується, що саме можливість моделювати сценарії розвитку, визначати ризики та оцінювати їх вплив на результати діяльності дозволяє підприємствам формувати більш обґрунтовані стратегічні рішення [3]. У цьому контексті роль ІАС полягає не лише у технічному забезпеченні прогнозних розрахунків, а й у формуванні аналітичної культури, що сприяє раціональному оцінюванню альтернатив і вибору найрезультативнішого варіанту дій. Ми вважаємо, що саме ця властивість є одним із ключових аспектів підвищення стратегічної стійкості підприємства.

Для узагальнення представлених положень та кращої візуалізації ролі інформаційно-аналітичних систем у стратегічному управлінні доцільним є подання структурованої схеми. Рисунок відображає логічну послідовність ключових етапів, через які інформація трансформується в стратегічні рішення та забезпечує формування стійких конкурентних переваг підприємства. Така візуалізація дозволяє наочно продемонструвати системний характер впливу ІАС та підкреслює їх інтегративну функцію у стратегічному циклі.

Рисунок 1. Вплив інформаційно-аналітичних систем на стратегічне управління підприємством

Джерело: сформовано авторкою на основі [1-5].

Особливого значення набуває функція ІАС у забезпеченні внутрішньої узгодженості управління. Аналітичні системи дозволяють формувати єдиний інформаційний простір, у якому стратегічні, тактичні та операційні рішення взаємодіють у логічно пов'язаній структурі. У наукових працях зазначається, що така узгодженість підвищує ефективність реалізації стратегії, мінімізує інформаційні розриви та забезпечує прозорість управлінських процесів [4]. Завдяки цьому підприємство отримує можливість своєчасно коригувати напрям розвитку, контролювати виконання стратегічних цілей і підтримувати необхідний баланс між довгостроковими орієнтирами та поточними завданнями.

Не менш важливою є роль ІАС у здійсненні стратегічного контролю. Автоматизовані інструменти моніторингу дають змогу відстежувати ключові показники ефективності, аналізувати відхилення та оперативно коригувати управлінські дії. Це створює умови для підвищення результативності реалізації стратегії, що є визначальним чинником у конкурентному середовищі. У деяких дослідженнях наголошується, що саме здатність системи забезпечувати швидкий зворотний зв'язок формує якісно новий рівень управління, орієнтований на точність рішень і своєчасність реагування [5].

Узагальнюючи, можна стверджувати, що інформаційно-аналітичні системи відіграють системоутворюючу роль у стратегічному управлінні підприємством. Вони забезпечують цілісний аналітичний цикл — від збору інформації до оцінки результативності стратегічних рішень. ІАС створюють підґрунтя для формування стратегії, заснованої на доказовості, адаптивності та

прогнозності, що відповідає вимогам сучасного цифрового середовища. Їх впровадження формує нову конфігурацію стратегічної моделі підприємства, у якій аналітика стає основним джерелом стійкого розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Швиданенко О. А., Буряк Л. Д. Стратегічне управління підприємством в умовах інформаційної економіки. Вісник КНЕУ. 2020. № 4. С. 27–35.
2. Нефедова О. І. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного розвитку підприємства. Економіка та держава. 2019. № 5. С. 45-49.
3. Клебанова Т. С., Журавльова А. М. Інформаційно-аналітичні системи у моделюванні розвитку підприємств. Проблеми економіки. 2018. № 2. С. 112-119.
4. Козаченко Г. В. Інформаційно-аналітичні інструменти стратегічного управління підприємством. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 76-82.
5. Геєць В. М., Герасимчук З. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення економічного розвитку підприємств. Економіка України. 2017. № 9. С. 3-15.